

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 20)

Ο συγγραφέας προτείνει για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων να αλλάξουμε τις καταναλωτικές μας συνήθειες, να εκλογικεύσουμε τη διαχείριση των ανθρωπίνων και φυσικών πόρων, καθώς και να εστιάσουμε σε συλλογικές δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Επίσης, προτείνει αλλαγές στη στάση μας μέσω της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της δράσης κρατικών φορέων και της υιοθέτησης των κατάλληλων επιστημονικών λύσεων.

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

Οι υπότιτλοι αναφέρονται στις αλλαγές τόσο στα κυρίαρχα πρότυπα όσο και στην καθημερινή ζωή, οι οποίες είναι απαραίτητο να γίνουν, για να προστατεύσουμε το παγκόσμιο οικοσύστημα. Οι αλλαγές αυτές καθιστούν αναγκαία την περιβαλλοντική εκπαίδευση, όπως επισημαίνεται στον υπέρτιτλο του κειμένου.

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Σκοποί: πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση ενός ευρύτερου κοινού

Γλωσσικές επιλογές: αναφορά παραδειγμάτων και λύσεων, οριστική έγκλιση, εναλλαγή τρίτου και πρώτου πληθυντικού ρηματικού προσώπου κ.ά.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

Το σκίτσο του Osvai δείχνει έναν άνθρωπο που διαμαρτύρεται για την προστασία του περιβάλλοντος (ανάμεσα στα χέρια-δέντρα υπάρχει ένα πανό διαμαρτυρίας που γράφει κλιματική δικαιοσύνη). Τα χέρια του ανθρώπου παρουσιάζονται ως δέντρα, για να δηλωθεί ότι οι άνθρωποι είναι μέρος της φύσης (όπως γράφει και η λεζάντα: Είμαστε μέρος της φύσης). Στο πίσω μέρος του σκίτσου παρουσιάζεται μια μεγαλούπολη (τεχνητό περιβάλλον) και απουσιάζει το φυσικό περιβάλλον (τα δάση). Αυτό που μας εκπλήσσει είναι ότι η διαμαρτυρία γίνεται από έναν άνθρωπο και δεν υπάρχει συμμετοχή και άλλων πολιτών. Η οπτική του Κειμένου 2 είναι περισσότερο ακτιβιστική, καθώς ο σκιτσογράφος τονίζει την αναγκαιότητα της έντονης αντίδρασής μας απέναντι στην καταστροφή του περιβάλλοντος αλλά και ειρωνική, για τον λόγο ότι η αντίδραση αυτή γίνεται από μεμονωμένα άτομα και όχι από όλους τους πολίτες. Στο Κείμενο 1 γίνεται μεν λόγος για «περισσότερη αλληλεγγύη, περισσότερη δέσμευση να συμβάλλουμε στη συνολική αλλαγή», αλλά δεν δίνεται έμφαση στη δυναμική υπεράσπιση των περιβαλλοντικών δικαιωμάτων από τους πολίτες, όπως κάνει –μέσω της ειρωνείας – ο σκιτσογράφος.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Θέμα: η μόλυνση του φυσικού περιβάλλοντος και οι επιπτώσεις της σε ζώα και ανθρώπους

Σκύλος: άρρωστος, ισχνός/ περιγραφή με εικόνες (λ.χ. τα κόκαλα πετιόνταν κάτω απ' το πετσί του κ.ά.), επίθετα/μετοχές (λ.χ. θολά, μαδημένη) κ.ά.

Φυσικό περιβάλλον: κατεστραμμένο/ περιγραφή με εικόνες (λ.χ. σκουριασμένη αντλία της γεώτρησης, δεξαμενές λυμάτων κ.ά.), επίθετα/μετοχές (λ.χ. γυμνός, σημαδεμένος, σκουριασμένη, σπασμένα, δηλητηριώδη κ.ά.), μεταφορές/αναλογίες (λ.χ. γυμνός τόπος, άλλο ζώο από ατσάλι, ουλώδη γη κ.ά.), προσωποποίηση (λ.χ. Αντλία) κ.ά.

Χωριανοί: έρημοι, ξεχασμένοι / παρομοίωση (σαν ζωντανά απολιθώματα), μεταφορά (νεκρά χωριά) κ.ά.

Αρνητικά συναισθήματα: θλίψη, συμπόνια, αγανάκτηση κ.ά. λόγω της καταστροφής του περιβάλλοντος, της αδιαφορίας για τους ανθρώπους και για τα ζώα, του θανάτου κ.ά.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 30)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- Προσοχή στην τήρηση των τυπικών χαρακτηριστικών του κειμενικού είδους της ομιλίας (προσφώνηση και επιφώνηση) καθώς και στο κατάλληλο ύφος, ώστε να επιτευχθεί η ευαισθητοποίηση των ακροατών (πρώτο και δεύτερο ρηματικό πρόσωπο, μεταφορικές εκφράσεις, χρήση προστακτικής ή προτροπτικής υποτακτικής κ.ά.).
- Προσοχή στη δημιουργική αξιοποίηση των κειμένων αναφοράς.
- Προσοχή στην τεκμηρίωση των προτάσεων (χρήση ολοκληρωμένων επιχειρημάτων) και στην αποφυγή καταγραφής λίστας ιδεών.

Ενδεικτικές λύσεις:

Από το Κείμενο 1: αλλαγή του καταναλωτικού τρόπου ζωής, υιοθέτηση επιστημονικών λύσεων κ.ά.

Από το κείμενο 2: Κοινωνικός ακτιβισμός, δυναμική και συλλογική διαμαρτυρία για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος κ.ά.

Άλλες λύσεις: εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, χρήση πράσινων/οικολογικών προϊόντων κ.ά.